

Opolski
Wojewódzki
Konservator
Zabytków

Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Opolu
ul. Piastowska 14, 45-082 Opole
tel. 77 45 24 433, e-mail: biuro@wuozopole.pl
www.wuozopole.pl

WYŚLANO
dnia 20 LIS. 2018

POLECONY
Za zwrotnym potwierdzeniem
odbioru

WYŚLANO
dnia 22 PAŹ. 2018

ZN.5140.29.2017.RTK

Opole, dn. 22.10.2018r.

DECYZJA nr 287/2018
w sprawie wpisania zabytku do rejestru zabytków

Na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 1 lit. c, art. 7 pkt 1, art. 8, art. 9 ust. 1 i 2, art. 89 pkt 2 i art. 91 ust. 4 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2017 r. poz.2187) oraz art. 104, art. 10 i art. 61 ust. 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – kodeks postępowania administracyjnego (tj. - Dz.U. z 2017 r., poz. 1257.),

po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego wszczętego na wniosek Wspólnoty Mieszkaniowej Staszica 11 w Paczkowie w dniu 09.11.2017 r. (znak pisma: ZN.5140.29.2017.RTK), w sprawie wpisania do rejestru zabytków nieruchomości województwa opolskiego budynku przy ul. Staszica 11 w Paczkowie

orzekam

wpisać do rejestru zabytków województwa opolskiego pod numerem rejestru

Ks. A t. I 287 /2018

następujący zabytek:

**kamienica przy ul. Staszica 11 w Paczkowie wraz z gruntem
w granicach fundamentowania.**

Opis zabytku (zakres ochrony):

Kamienica typu willowego, usytuowana w zabudowie ulicy Staszica, przebiegającej poza murami miejskimi. Eklektyczna, zbudowana w końcu XIX wieku. Murowana z cegły, otynkowana, nakryta dachem ceramicznym. Z fasadą – elewacją wschodnią, zwróconą w stronę ulicy. Na planie zbliżonym do kwadratu, z ryzalitem od wschodu oraz wejściem głównym od strony północnej, zlokalizowanym w dawnym ganku. Kamienica trzykondygnacyjna, z podpiwniczeniem i poddaszem, nakryta kombinowanym dachem kopertowym, z wyodrębnionymi częściami: dwuspadową nad wschodnim ryzalitem i namiotową nad podwyższonym narożnikiem północno-wschodnim, ukształtowanym w formę wieżyczki.

Fasada podzielona nieregularnie na dwie części, od południa ryzalit zwieńczony szczytem na poziomie poddasza i od północy na poziomie trzeciej kondygnacji podwyższona część wieżowa. Detal architektoniczny masywny, ściany zróżnicowane fakturowo. Elewacje na cokole, w którym okna piwniczne. Ryzalit trzyosiowy, z oknami opartymi na profilowanych gzymsach podokiennych. Okna parteru w profilowanych opaskach z kłińcami, z bogatą oprawą w typie łuku triumfalnego, z pilastrami z impostami, zwieńczoną wydatnym gzymsem z naczółkiem w części środkowej, dźwigany przez zdwojone konsole wolutowe. Nad bocznymi oknami tonda z motywem główek kobiecych, okno środkowe w zamkniętej półkuliście niszy. W szczycie naczółka akroterion. Piętro oddzielone wąskim gzymsem, na którym oparte okna w profilowanych opaskach, zwieńczonych dośrodkowo zestawionymi wolutami i akroterionami w centrum. Oś środkową wyznacza kolista głęboka nisza, z przywieszką, na której wyobrażenie trójkąta z cyrklem. Wewnątrz niszy cokół, zapewne po niezachowanym popiersiu. Zwieńczenie dekorowane pękiem wstęg. Szczyt ryzalitu wydzielony profilowanym gzymsem koronującym z meandrowym fryzem. Schodkowy, boniowany, zwieńczony półkolistym naczółkiem, bogato rozrzeźbiony. Ujęty filarkami z obeliskami. Dwuosiowy, z głęboko osadzonymi zamkniętymi półkuliście otworami okiennymi na tralkowych podstawach, pomiędzy wydatnymi filarkami. Okna w profilowanych opaskach z kłińcami ozdobionymi główkami Hermesów.

Naczółek w profilowanej opasce, z motywem masywnych kostek, zwieńczony akroterionem. Podobnie boczne filarki z akroterionami. Część północna fasady jednoosiowa; jej trzecia kondygnacja, podwyższona na kształt narożnej wieży – dwuosiowa. Okno parteru w opasce z klinćem oparte na gzymsie, pod którym odcinek balustrady z tralkami. Ujęte parą pilastrów, dźwigających belkowanie z meandrem oraz wydatny gzyms na konsolkach, zwieńczony akroterionami. Okno piętra w profilowanej opasce z klinćem, oparte na wąskim gzymsie międzykondygnacyjnym; flankowane pasami fakturowego tynku, wydzielonego listwami. Drugie piętro z podziałem lizenami, z parą okien w opaskach zamkniętych półkoliście. Górne partie elewacji osłonięte wydatnym okapem dachu, z pasem ozdobnych deseczek na kształt lambrekinu na rzeźbionych wspornikach.

Pozostałe elewacje o uproszczonej artykulacji. Boczna elewacja południowa - dwuosiowa, z oknami w profilowanych opaskach, opartymi na gzymsach międzykondygnacyjnych. Elewacja zachodnia tylna trzyosiowa, z podziałem gzymsami. Do elewacji północnej przylega frontowa ściana dawnego ganku - cofnięta względem fasady, zawierająca główne wejście do kamienicy z ozdobnym zadaszeniem na słupach drewnianych nad schodami. Drzwi ganku dwuskrzydłowe, płycinowe, z wycinanymi ażurowo snycerskimi motywami. **Wnętrza:** drzwi wewnętrzne z sieni do klatki schodowej dwuskrzydłowe, płycinowe, z neobarokową dekoracją z profilowanych listew z uszakami. Posadzka w klatce schodowej z dwubarwnych kwadratowych płyt ceramicznych. Schody drewniane dwubiegowe, z tralkową balustradą i ceramicznymi wielobarwnymi posadzkami podestów. Stropy podestów zróżnicowane: w między parterem a piętrem drewniany typu kasetonowego, wyżej strop z sufitem o dekoracji sztukatorskiej.

Miejsce położenia zabytku: działka nr 314/6 k. m. 1, obręb ewidencyjny Paczków gm. Paczków pow. nyski, woj. opolskie,

Numer katastru: jedn. rej. G.1054, działka nr 314/6 k.m.1, obręb ewidencyjny Paczków;

Numer księgi wieczystej: OP1N/00066010/7

Integralną część niniejszej decyzji stanowi załącznik graficzny z zaznaczonym obszarem będącym przedmiotem wpisu do rejestru oraz pouczenie o skutkach prawnych wpisu do rejestru zabytków oraz pouczenie o skutkach wpisania do rejestru zabytków

Uzasadnienie:

W dniu 9.11.2017 r. Opolski Wojewódzki Konserwator Zabytków w Opolu wszczął na wniosek Wspólnoty Mieszkaniowej Staszica 11 w Paczkowie postępowanie administracyjne w sprawie wpisu do rejestru zabytków nieruchomości województwa opolskiego budynku przy ul. Staszica 11 w Paczkowie, (zawiadomienie o wszczęciu postępowania administracyjnego z dnia 9.11.2017 r., znak pisma: ZN.5140.29.2017.RTK w aktach sprawy).

W dniu 4.08.2017 r. przeprowadzono oględziny w celu ustalenia cech zabytkowych, stanu zachowania oraz potwierdzenia zasadności wpisu do rejestru zabytków. Oględziny potwierdziły zachowanie wartości kwalifikujących obiekt do wpisu do rejestru zabytków. Z oględzin sporządzono protokół, przesłany stronie, do którego nie wniosła ona uwag. Protokół został dopuszczony jako dowód w postępowaniu.

W dniu 1.02.2018 r. na podstawie art. 10 § 1 oraz art. 81 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – KPA Opolski Wojewódzki Konserwator Zabytków zawiadomił stronę o zakończeniu postępowania administracyjnego w ww. sprawie i możliwości zapoznania się z aktami sprawy oraz zgłoszenia uwag, wniosków i dowodów w postępowaniu. Strona nie wniosła uwag.

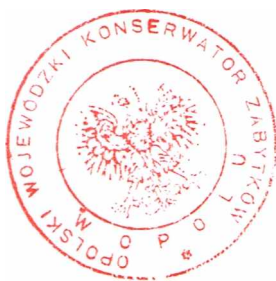
W toku postępowania stwierdzono, że ww. kamienica powstała w końcu XIX w. w stylu eklektycznym, wykorzystującym motywy architektury nowożytnej i detale proveniencji antycznej. Budynek w swym historycznym obrębie zachował niezmienną bryłę, wystrój elewacji, a także elementy wyposażenia takie jak balustrada schodów, posadzki, stropy, drzwi. Dawny ganek uległ w XX

w. przebudowie i rozbudowie; zachowała się z niego jedynie oryginalna ściana frontowa z wejściem oraz z zadaszeniem nad schodami. Budynek stanowi cenny przykład zabudowy typu willowego, z reprezentacyjną fasadą o dużej ekspresji i plastyczności detalu, kontrastującą z pozostałymi skromnymi elewacjami. Zachowane w fasadzie elementy dekoracyjne – cyrkiel i węgielnica, jako symbole masońskie mogą stanowić przesłankę historyczną na temat rangi społecznej i statusu właścicieli kamienicy.

Z uwagi na wartości architektoniczno - stylistyczne oraz historyczne posiadane przez budynek, może on być przedmiotem wpisu do rejestru zabytków nieruchomości woj. opolskiego oraz objęcia go ścisłą ochroną prawną i konserwatorską.

Na podstawie art. 9 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2017 roku poz. 2187 z późn. zm.) do rejestru wpisuje się zabytek nieruchomy na podstawie decyzji wydanej przez wojewódzkiego konserwatora zabytków, z urzędu bądź na wniosek właściciela zabytku nieruchomego lub użytkownika wieczystego gruntu, na którym znajduje się zabytek nieruchomy. Definicja legalna zawarta w art. 3 pkt.1 ustawy z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami określa, iż zabytek nieruchomy to „nieruchomość, jej część lub zespół nieruchomości, będące dziełem człowieka lub związane z jego działalnością, stanowiące świadectwo minionej epoki lub zdarzenia, których zachowanie leży w interesie społecznym, ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową”. Ochroną prawną na mocy decyzji o wpisie do rejestru zabytków, objęty jest obiekt wraz z gruntem w granicach jego fundamentowania oraz część dawnego ganku ze schodami. Na podstawie zebranych w toku postępowania materiałów i dowodów OWKZ uznał, że obiekt jest zabytkiem w rozumieniu art. 3 pkt. 1 i 2 i art. 6 ust. 1 pkt. 1 lit. c ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2017 r. poz. 2187) i ze względu na posiadane wartości architektoniczno-stylistyczne kwalifikuje się do objęcia go ochroną prawną poprzez wpis do rejestru zabytków. Dlatego zgodnie z art. 9 ust. 1 cyt. wyżej ustawy oraz art. 104 KPA, OWKZ orzekł jak w sentencji.

Od decyzji niniejszej przysługuje stronom odwołanie do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, za moim pośrednictwem, w terminie 14 dni od dnia doręczenia jej stronie (art.127 § 1 i 2 oraz art. 129 § 1 i 2 kpa).

OPOLSKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW

Elżbieta Molak

RTK/PG

Otrzymują (za zwrotnym potwierdzeniem odbioru)

1. Wspólnota Mieszkaniowa ul Staszica 11 w Paczkowie, na ręce zarządu: Wiktor Sypek, ZUKiM Paczków ul. Mickiewicza 3, 48-370 Paczków

Do wiadomości:

1. Narodowy Instytut Dziedzictwa, ul. Kopernika 36/40, 00-924 Warszawa
2. Sąd Rejonowy w Nysie V Wydział Ksiąg Wieczystych, 48-300, Nysa, Plac Kościelny 6
3. Starostwo Powiatowe w Nysie, ul. Piastowska 33, 48-300 Nysa
4. Miasto i Gmina Paczków, Rynek 1, 48-370 Paczków

a/a

